

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 10 oktober 2023

Onderwerp: gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling siteholderschap werelderfgoed Hollandse Waterlinies

Kenmerk: 2114001/2114018

Bijlagen: 3

1. Brief Gemeenschappelijk orgaan siteholderschap werelderfgoed Hollandse Waterlinies ;
2. Gewijzigde tekst gemeenschappelijke regeling Hollandse siteholderschap werelderfgoed Waterlinies;
3. Artikelsgewijze toelichting op de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Hollandse siteholderschap werelderfgoed Waterlinies.

1. Inleiding

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. De wijziging heeft als doel de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen (GR) te vergroten. Voor 1 juli 2024 moeten alle GR'en in Nederland aangepast worden aan deze nieuwe wetgeving. De GR siteholderschap werelderfgoed Hollandse Waterlinies geldt tussen de colleges van Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Noord-Holland. Deze GR is van kracht sinds 19 maart 2022. Op grond van de Wgr heeft Provinciale Staten (PS) de mogelijkheid om bij GS binnen acht weken een zienswijze naar voren te brengen over de nu voorliggende concept gewijzigde GR.

2. Wijziging gemeenschappelijke regeling siteholderschap werelderfgoed Hollandse Waterlinies

Het Gemeenschappelijk orgaan siteholderschap werelderfgoed HW (GOHW) heeft in samenwerking met de deelnemende provincies gewerkt aan het voorstel tot wijziging van de GR. Proof Adviseurs heeft van het Gemeenschappelijk orgaan de opdracht gekregen om dit proces te begeleiden. Er is ambtelijke afstemming geweest met de vier provincies.

In de wetswijziging is een aantal verplichte en niet verplichte aanpassingen opgenomen. De verplichte wijzigingen zijn opgenomen in de meegestuurde gewijzigde tekst van de GR of zijn rechtstreeks gebaseerd op de gewijzigde Wgr (en Provinciewet¹). Dat zijn de volgende punten:

- Het verlengen van de zienswijze termijn van 8 naar 12 weken in het kader van de begrotingscyclus (artikel 28 concept GR).
- De termijnen voor het aanleveren van P&C stukken aan het ministerie van Binnenlandse Zaken zijn ook verlengd (artikel 28 concept GR).
- De mogelijkheid voor een gezamenlijke enquête naar gevoerd bestuur, als raden en PS geen deelnemer zijn in de regeling (is bij GOHW sprake van) (artikel 151g Provinciewet).
- Uitbreiding van de bevoegdheid van de rekenkamer tot bestuur van het samenwerkingsverband (artikel 184–185 Provinciewet).

Daarnaast zijn er 5 punten waarbij de deelnemers van de GR de vrijheid hebben om te kiezen of en zo ja op welke manier zij de wijzigingen implementeren in de eigen GR. Hieronder volgt per punt een korte toelichting:

1. Zienswijze over specifieke besluit van het bestuur

In de Wgr zijn in artikel 52 juncto 10, vijfde lid een aantal verplichte bestuursbesluiten opgenomen, die reeds voor zienswijze aan raden en PS moeten worden aangeboden: de ontwerpbegroting en het deelnemen door GOHW in privaatrechtelijke personen. Daarnaast moet er per GR aangegeven worden of en zo ja welke type bestuursbesluiten kunnen worden voorgelegd voor zienswijze.

Het GOHW verzorgt vooral de afstemming tussen de provinciale werkzaamheden aan de Hollandse Waterlinies en de gezamenlijke verantwoording naar rijk en UNESCO.

De regelgeving of wettelijke bevoegdheden op het gebied van ruimtelijke ordening, provinciale monumenten, water e.d. blijven bij de individuele provincies liggen. Dit geldt ook voor de provinciale uitvoeringsprogramma's Hollandse Waterlinies. De wijzigingen in de GR heeft geen consequentie voor de wijze waarop provincies samenwerken.

Het GOHW is niet ingesteld om besluiten te nemen die de kaderstellende, controlerende en budgettaire bevoegdheden van Provinciale Staten raken. Daarnaast worden Provinciale en Gedeputeerde staten voorzien van informatie vanuit het GOHW en kunnen de staten ook informatie vragen aan het GOHW die zij nodig hebben voor het uitoefenen van hun taken.

Er is daarom gekozen om, buiten de hiervoor genoemde wettelijke verplichte bestuursbesluiten, verder geen bestuursbesluiten aan te wijzen, welke voorafgaand aan

¹ De wijziging van de Wgr heeft ook effect op de Provinciewet. Hierin komen de punten m.b.t. de mogelijkheid voor een gezamenlijke enquête en uitbreiding van de bevoegdheid van de rekenkamer terug.

het nemen van het besluit ter zienswijze aan PS worden voorgelegd (artikel 9 lid 4 GR HW).

2. *Participatie van inwoners en belanghebbenden*

Ook hier is van belang dat deze GOHW de uitvoerende taken in mandaat, dus namens de deelnemende Gedeputeerde Staten uitvoert. Participatie betreft de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid; beleid dat vrijwel altijd door de provincies zelf en niet door het bestuur wordt vastgesteld en waarin participatie een onderdeel vormt. Volgens de Wgr is de participatieprocedure standaard conform afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht. Om maatwerk in de participatie mogelijk te maken, is in deze ontwerpwijziging opgenomen dat het bestuur van deze standaardprocedure kan afwijken door een ander proces te volgen. (artikel 9 leden 7–9 GR HW)

3. *Actieve informatieplicht door het bestuur*

De informatieplicht is al geregeld in artikel 11 van de GR HW, zij het dat het daar om gevraagde inlichtingen gaat. De wetwijziging gaat uit van een actieve informatieplicht. Het bestuur dient derhalve ook actief de Staten te informeren. Daarmee worden alle Provinciale Staten in dezelfde informatiepositie gebracht. Aan de bepaling wordt daarom het woord “ongevraagd” toegevoegd.

Tevens wordt ook op dit onderdeel vooruitgelopen op de inwerkingtreding van artikel 3.3. van de Wet open overheid (Woo) waarbij de openbaarheid van documenten in de besluitvorming verplicht gesteld. Daarmee is het bestuur transparant in haar besluitvorming naar Provinciale Staten, en uiteraard ook naar de inwoners en belanghebbenden.

4. *Evaluatie*

In de Wgr is opgenomen dat er een bepaling over evaluatie in de GR dient te staan. In de huidige GR wordt gesproken over een periodieke evaluatie, maar dat de eerste evaluatie in ieder geval na 6 jaar plaatsvindt. Dat is in 2028. Dat heeft mede te maken met de initiële periode van de werking van deze GR van 12 jaren.

In de provincies is het beleid erop gericht om per bestuursperiode (=4 jaar) de gemeenschappelijke regelingen te evalueren. Daarom wordt voorgesteld om, in aansluiting bij evaluaties door provincies, de termijn van zes jaar te vervangen door vier jaar (artikel 18 GR HW).

5. *Uittreding*

De Wgr bepaalt dat in de GR de gevolgen van uittreding voor de uittreder, de achterblijvende deelnemers en het GO bepaald dienen te worden. De huidige bepaling in Artikel 20 voldoet op zich daaraan en hoeft daarom niet te wijzigen om te voldoen aan de Wgr. Wel is bij de evaluatiebepaling (Artikel 18) opgenomen dat in de evaluatie uitdrukkelijk aandacht zal worden besteed aan de invulling en de condities van de voorwaarden van uittreding.

Overigens is uittreding pas mogelijk na twaalf jaren na de oprichting van het GOHW.(artikel 20 GR HW).

Bovenstaande punten zijn ambtelijk besproken met de vier deelnemende provincies, waarbij ook de provincie Noord-Holland vertegenwoordigd was. De punten die daarbij zijn aangedragen, zijn verwerkt in de voorgestelde wijziging van de GR.

Advies is om geen zienswijze in te dienen.

3. Proces en procedure

Nadat PS haar zienswijze heeft kenbaar gemaakt aan GS, wordt deze door de portefeuillehouder gedeeld met het GOHW. Aan de hand van de ontvangen zienswijzen van alle deelnemers, wordt voor de bestuursvergadering van het GOHW op 9 december a.s. een definitieve conceptversie van de GR (met eventuele aanpassingen) opgesteld. Na deze vergadering wordt deze versie aan alle deelnemers gestuurd en kan goedkeuring aan PS worden gevraagd voor het wijzigen van de GR. Na het instemmingsbesluit van PS kunnen GS de gewijzigde GR treffen. Het GOHW vertrouwt erop dat op deze wijze de wijziging voor 1 juli 2024 is geregeld. De nieuwe GR wordt gepubliceerd door de provincie Utrecht omdat het GOHW is gevestigd in die provincie.

4. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit**Nr. 60–2023**

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 10 oktober 2023;

gelet op artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

besluiten:

1. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling siteholderschap werelderfgoed Hollandse Waterlinies.

Haarlem, 11 december 2023

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,